

Indonesiens allmänna val 2019

Indonesien brukar i massmedia beskrivas som ett demokratiskt land. Några anledningar är

- Landet har fria allmänna val, som också brukar kallas ”demokratifest”, vart femte år. Under general Suharto regims tid användes ”demokratifest” i stället för allmänna val. Trots att Suharto är borta från makten sedan 20 år, är begreppet ”demokratifest” fortfarande populärt i dagens politikers språkbruk.
- Det finns ett tiotal politiska partier i Indonesien. Kommunistiska och socialistiska partier är förbjudna. Vänsterlitteratur konfiskeras. Fri företagsverksamhet tillåts. Relativt fria massmedia, med undantag för Västpapua, dit det inte är fritt för utländska journalister och mänskliga rättighetsorganisationer att resa. Medborgare som är 18 år gamla har rösträtt, men för att bli vald måste man ha fyllt 21 år.

Nästa allmänna val ska äga rum den 17 april 2019. I valet ska man välja president, vice president och 575 representanter till *Dewan Perwakilan Rakyat Republik Indonesia* – DPRRI (Indonesiens parlament) i huvudstaden Jakarta. Vid sidan av detta ska man också välja representanter till *Dewan Perwakilan Rakyat Daerah* – DPRD (provinsparlament). Administrativt är Indonesien uppdelat i 34 provinser. Antalet ledamöter i provinsparlamenten är inte lika i alla provinser, det beror på hur många invånare som bor i varje provins.

Uppskattningsvis har Indonesien 265 miljoner invånare. De tillhör olika etniska grupper, den största etniska gruppen är javaneser. De finns inte bara på ön Java, utan överallt i arkipelagen. De finns där särskilt genom regeringens transmigrationspolitik, som innebär att flytta folk från tätbefolkade områden, särskilt från ön Java, till glesbefolkade öar eller provinser. Man uppskattar att det på ön Java bor 150 miljoner människor, det är mer än hälften av landets befolkning.

I samband med de kommande allmänna valen den 17 april 2019 har den indonesiska nationella valkommissionen fastställt att 185.732.093 medborgare är röstberättigade. Antalet vallokaler är 801.838.

Av det tiotal politiska partier som landet har, är det 16 partier som kvalificerat sig för att delta i de allmänna valen, med undantag för provinsen Aceh, den har 20 politiska partier som ska konkurrera om platser i sin DPRD, nämligen landets 16 etablerade nationella partier och 4 lokala politiska partier som kvalificerat sig. Aceh är den enda provinsen i Indonesien som tillåter provinspartier.

Bland de etablerade politiska partierna som deltar i valet finns också två nybildade partier. Det är **Partai Solidaritas Indonesia- PSI** (Indonesiens Solidaritetsparti) bildat 2014. Partiets ledare är Grace Natlaie. Innan hon gick in i partiet var hon journalist och nyhetspresentatör i tv. Majoriteten av partiets medlemmar är mellan 20 och 30 år gamla.

Det andra partiet heter **Partai Berkarya** (Det Kreativa Partiet) bildat 2016 av Hutomo Mandala Putra, känd som Tommy Suharto. Han är son till Indonesiens före detta diktator general Suharto, som kom till makten genom den mycket blodiga statskuppen i oktober 1965. Suharto var landets president från 1966 till 1998. Tommy förklarar att han i landet vill införa den politik hans far förde, den kallades ”*politik orde baru*” (den nya politiska ordningen).

Det sägs att militärens och polisårens medlemmar är neutrala i landets politik. Enligt vallagen kan de, så länge de är i tjänst, bara använda sina rösträtt för att välja president, vice president och representanter till parlamentet. De kan inte kandidera till DPRRI, DPRD, president, provinsguvernör, etc., med undantag för om de nomineras av presidenten.

En del av Indonesiens militärer och polisofficerare, särskilt de pensionerade armégeneralerna är dock aktiva i landets politik, bildar politiska partier, blir styrelsemedlemmar i *Badan Usaha Negara* - BUMN (statligt företag), regeringsministrar, ambassadörer och företagare. Som företagare är de mycket framgångsrika, till exempel pensionerade generalen Luhut Panjaitan, som nu är marinminister i Jokowi-Kallas regering har 16 företag i olika branscher. I Jokowi-Kallas regering finns 11 pensionerade armé- och polisgeneraler som ministrar och presidentrådgivare.

Exempel på generaler som bygger politiska partier är före detta general Prabowo Subianto Djodohadikusumo (svärson till general Suharto) som skapat ett eget parti. Det heter **Partai Gerakan Indonesia Raya - Gerindra** (Storindonesiens Rörelse Partiet), Han är också Gerindras ordförande och han kandiderar till presidentposten i det kommande valet. Prabowos far heter Sumitro Djodohadikusumo, han är professor i ekonomi. Det kan tilläggas att när han flydde från Indonesien på 1950 talet bodde han en tid i Sverige.

Pensionerade armégeneralen Susilo Bambang Yudhoyono (SBY) som var Indonesiens president (2004-2014) har också ett eget parti. Det heter **Partai Demokrasi - PD** (Demokrati Partiet), han är partiets ordförande. När SBY var i militärtjänst blev han adjutant till landets diktator general Suharto.

En annan av Suhartos adjutanter som har en position i Jokowi's regering som minister för statens säkerhet, rättväsende och ordning är pensionerade armégeneralen Wiranto. När han gick i pension bildade han också ett politiskt parti. Det heter **Partai Hati Nurani Rakyat** – Hanura (Folkets hjärta Partiet). Han är nu inte partiets ordförande utan det är **Oesman Sapta Odang**.

Politiska partier i Indonesien är nästan som familjeföretag. Familjemedlemmar är ordförande eller har viktiga positioner inom partiet. Det är nästan omöjligt för utomstående att bli partiordförande.

Den nationella valkommissionen har bestämt att

bara fyra personer ska ställa upp som kandidater till president- och vice presidentämbetena, nämligen den nuvarande presidenten Joko Widodo, som brukar kallas Jokowi (57), han vill bli vald igen. Hans vice presidentkandidat är professor Dr Haj Ma'ruf Amin (75). Ma'ruf Amin är tjänstledig från sitt ämbete som ordförande i *Majelis Ulama Indonesia* (Det muslimska prästerskapsrådet). Han är konservativ.

Med tanke på Ma'ruf Amins konservatism undrar man varför Joko Widodo vill ha honom som vice president? Är det för att vinna de muslimska väljarnas röster i valet eller trycket från muslimska organisationer, som visade sin styrka i en demonstration i Jakarta den 2 december 2018 i vilken det var 12 miljoner deltagare. En liknande demonstration ägde rum året innan mot Jakartas förre guvernör Tjahaja Purnama, som vanligen kallas Ahok. Han anklagades för hädelse och är dömd till 2 års fängelse. Ahok är av kinesisk härkomst och kristen.

De två andra kandidaterna till president- och vice presidentämbetena är före detta armégeneralen Subianto Prabowo Djodohadikusumo (67). Han är företagare och rik. När Östtimor var ockuperat av Indonesien, tjänstgjorde Prabowo där. Han är anklagad för brott mot mänskliga rättigheter på Östtimor samt i Indonesien i samband med försvinnandet av studenter som deltog i demonstrationer mot hans svärfar general Suharto. Demonstrationer över hela Indonesien tvingade svärfadern att avsäga sig makten och presidentposten 1998.

Sandiaga Uno (49) är Prabowos kandidat som vice president. Ett tag innan Sandiago kandiderade till vice presidentämbetet var han Jakartas vice guvernör. Han är företagare och enligt tidningen Forbes är han på plats 37 bland de rikaste personerna i Indonesien.

Hittills har kandidaterna inte debatterat, de har bara kritiserat varandra och gör uttalanden så som Prabowo har sagt att Indonesien disintegrerar 2030. Han klagar på statens stora utlandsskulder som är ungefär 350 miljarder USA-dollar. Han har utfärdat uppropet ”*Make Indonesia great again*”, liksom Donald Trump i sin valkampanj ”*Make America great again*”.

Jokowi- Ma'rufs kampanj koncentreras framför allt till olika muslimska grupper.

I kampanjen uttalar sig Jokowi stolt över att under hans regeringstid landets infrastruktur byggts upp. Han har varit i Västpapua 5 gånger för att visa att han bryr sig om Västpapua. Det sägs att det har byggts ungefär 4.500 km väg från västra till östra delen av Västpapua. Nyligen har Världsbanken kommit ut med en rapport i vilken vägbyggandet kritiserar. Indonesiens finansminister Sri Muljani bekräftar den situation som beskrivs i rapporten.

Angående president- och vice presidentposterna är det inte bara partiernas politiska program som bestämmer valresultaten utan framför allt etnicitet och religion spelar mycket stora roller. Om kandidaterna tillhör en stor etnisk grupp och är muslimer, då är det stor sannolikhet att han eller hon är vinnare i valet. Ungefär 90% av Indonesiens befolkning har islam som religion, i den muslimska koranen står det i verserna 3:28 och 5:51 att troende (muslimer) inte ska ta icke-troende, judar och kristna som ledare. Slutligen, angående de kommande allmänna valen citerar vi ett poem av Noroyono, i översättning till svenska:

Det enda som ändras är ansikten,

i mitt land, älskade Indonesien
ändra regim, ändra maktens ansikte
men livet är väldigt tungt
det griper fortfarande majoriteten av folket,
allians av politiska eliter, generaler
och jättekonglomerat
fortsätt att dominera detta land på alla fronter
den grundläggande förbättringen av välbefinnandet
vad de flesta människor verkligen hoppas på
1000 söta löften till ingenting
Konkurrenterna i presidentvalet, pilgrim och
Pilkada*
bara anhängarnas fanatiska imaginär
ändra regim, ändra maktens ansikte
men glöm inte
som ändrar bara ansiktet,
inte maktens karaktär!

Noroyono 2012-09-21

Hendrik Amahorseja

* Pilkada - Pemilihan Kepala Daerah (val av provinsguvernör)

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA.
Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.